

Nro. 31.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 18-dik napján,
1809-ik elztendőben.

B é c s .

Közönségessététel (Manifestum).

Noha a' Posoni Békesség kötésnek minden fontos határozásából nyilvánosan kitettettek azok a' szerentsetlen környúlállások, mellyek ő Császári Felségét arra kötelezték, hogy Monarchiája azon izem-pillantati szükségének minden egyéb tekinteteket utánna tegyen: tsakugyan meg nem tagadtatott ezen kötésnek végrehajtatasában még is az a' szoros lelkiismeretesség, a' melly szerezént ő Felsége eleitől fogva örökké azon törekedett, hogy egyszer felváltót kötelefségeinek eleget tegyen:

H

Azok a' Tzikkelyek, mellyek Austriára térhes áldozatokat és érezhető lemondásokat vetettek, meg szorítás, 's kifogás nélkül telyesítették. Tsak azok nem mentek vagy telyességgel soha, vagy leg alább igen önkényfzerént való és káros változások, vagy pedig hofzizas és fáradságos alkudozások után, 's rész fzerént tsak újabb áldozattételekért, tökéletességre, a' mellyek Austriának könnyebbségére voltak intéz- tetve.

Ezen Alkúnak azon feltételei között, mellyek a' Császári Usvarnak, az ő Princzeinek, vagy az ő alattvalóinak javokat illették, alig töltetett-bé egy, a' maga egész kiterjedése fzerént, a' határozott idő- ben, és a' Részeseknek valóságos meg elégedésekre.

Sem ő Császári Fő Hertzegsége az akkori Saltz- burgi Választó Fejedelem, sem ő Császári Fő Her- tzegsége a' Német Rend Nagymestere, hozzá nem juthattak a' nékiek ígértetett birtokokkal és jöve- delmekkel való telyes éléshez.

Ő Királyi Fő Hertzegségének a' Breiszgaui akkori Landgrófnak, a' Kötés nyilvánosságos feltételei fzerént, elveszett birtokait és jövedelmeit, telyes betsek fzerént ki kellett volna pótolni. Ezen meg határozottatott ígéretnak egy, vagy más módon lehető vágrehajtatása végett tétetett minden próbák gyű- möltstelenek voltak; sőt az a' végre gyakran meg újítottatott alkudozások alatt úgy nyilatkozott-ki a' dológ, hogy a' Frantzia Kabinétumnok soha nem volt az a' célja, hogy ő Királyi Fő Hertzegségét tsak részenként is kielégittse; 's az ő Császári Felsőge Ministerei nem egyszer kéntelenítették meg bánta- tással szemlélni, azt, hogy a' Császári Ház béli Prin- czeknek leg igazságosabb kívánságak, tsak mint

semmi jó móddal való megfontoltatást nem érdemlő tárgyak, úgy vétettefsenek-fel.

E' volt minden egyéb panaszok is a' sorsok, a' mellyek a' Császári alattvalóknak vagy a' Császári Kassáknak meg sértettetisekért tétettek. A' kötés' írásainak kitseréltetések napjától fogva nem kellett volna semmit kéntelenségből adni; negyven millió Frankoknak kész lefizetése által minden hátra lévő haditartozásoknak még kellett volna szüntetődni. A' fizetés meg történt: hanem a' réménlett könnyebbség elmaradott. Egy részről a' Frantzia seregeknek tartatásokra, minthogy azok a' Frantzia magazinumok, mollyek kevéssel az előtt az országnak költségén gazdagon meg töltettek vala, hirtelüül meg üressültek, ujjabb élelemadás kívántatott terhas módon: más részről sok hasznos portékák, mellyek mint az ő Felsége kétségen kívül lévő tulajdonai a' kölömb külömb általengedett tartományokban, az egygyezés szerént való vizsfatérítettetésnek feltétele alatt az ujj Birtokosoknak hagyattattak, fizetetlen maradtak. Az ezen két tekintetben vallott kár, huszonnégyszáz millió forintokra telt; minden az eránt való iparkodás, hogy vizsfafizettesék, hijába való volt.

Ő Császári Felsége azonközben mind ezeket a' megbántatásokat mind pedig ezen kárvallást, bár mi érezhetők lehettek is, szenvedéssel elhalgatta volna, csak hogy az ily sok áldozatok által tökéletességre vitetett békeféségnek fő célját ezen az árron elérni lehetett volna. Meg nem zavartatott tsendéfségben, magát egészzen népe boldogításán, a' belső adminisztráziónak szerentsés folyásán, 's az ujj veszedelmeknek a' czállal meg egygyező oltalomkészületek által való elhárítottasokon való gondoskodásra el-

szánhatni — vala az ő Császári Felsége hívásága, s vala az ő Felséges igazságos reménsége. Ezt a békefészes plánumot minden úton módon semmivé tenni — vala, a' Posoni békefésztől fogva a' jelen lévő szempillantatig eltölt idő alatt, a' Frantzia Ország-
 lófészek' szünet nélkül való iporkodása.

Az Austriára nézve felváltatott békefészes tükkekelyek közzül Frantzia ország' részérül még tsak egy is végre nem hajtatott vala, és már ujj kívánságok által a' leg kedvetlenebb értekezésekre vonattott vala ő Felsége. Azt kívánták, hogy a' Velentze és az Adriai tenger másik partjain lévő tartományok között való katonai közösülésnek előmozdittatása végett a' Frantzia seregeknek a' Császári Státusokon szabad általmenetel engedtesék, még pedig nem tsak a' jelen lévő szempillantatra, hanem úgy, hogy az, mint örökké tartó régula, forma szerént való Egygyezés által is meg erősittesék. Ezen kívánságnak, a' leg helyesebb ellenvetések, mellyek rész szerént a' Velentze ezelőtteni állopotjából, a' melly ilyen elsőségi just magának soha sem nem nyert sem nem kívánt, rész szerént az Austriai Littoralén lévő élelemnek dolgában telyeséggel nem gazdag tartományoknak állopotjokból, rész szerént abból a' veszedelemből vétettek, hogy hasonló kívánságokra más szomszéd Státusoknak is alkalmatosság adódna, tétettek ellenébe: de sem el nem fogadtattak sem meg nem halgattattak. A' Napoleon Császár egyfszer kimondott akaratja — a' nagyobb rosszakra való mutatás, abban az esetben, ha ezek készséggel nem telyesítettnének — az a' fenyegetődés, hogy a' hadakozás ismét elkezdődne, és a' határ-tartományok azonnal elfoglaltatnának — ezek valának azok az ellenekáll-

hatlan Argumentumok a' mellyeknek minden ellenmondás helytadni kéntelenítettett; ennél gyebek, sem ezen sem a' későbbi minden értekezésekben, a' Frantzia Kabinétum részéről soha elő nem fordúltak.

(Folytatása következni fog).

* * *

Az Első Táborigi Tudósítás, melly a' Cs. K. armadiától érkezett, a' M. Kurir 30 dik darabjának 456-öik leveleén talaltatik — most itt következik —

A' Második Hadi Tudósítás, a' Cs. K. armadiától: —

„A' fő hadi szállásról Ó. Öttingenből, Aprilis 12 dikén 1809-ben.

„Az armadia 11. dikbén a' már előadatott úton, a' Vils és Iser vizei felé előnyomul.

„Az idő felette rossz volt, és a' seregek, az elftendőnek ezen részében szokatlan sanyaruságokat, szembetűnő vidámsággal szenvedték.

„E' hónap' 10. dikén délelőtti 11 órakor, F. M. L. Dedovich bément Passaubá. Az ellenség magát visszafra vonta, hanem seregeinknek sebes előnyomulások által egy Frantzia Juzsinör-tiszt és 8 sántzásók (sapörök) elfogattattak. Egy Frantzia Generális csak nagy bajjal menekedhetett meg és vehette-bé magát a' felső várba. F. M. L. Rosenberg, a' negyedik sereg vezére, ezen erősséget félkerette, a' melyre a' hadi szokás szerént megtagadó válasz adatott.

„A' Passaui lakosok a' magok jó hazafiui gondolkodásokat, a' mi hozzájuk való bemeneteliüknek alkalmatosságával nyilatkoztatott örvendezés

által halhatóképpen kimútatták. A' Generalissimus Károly ö Császári Fő Hertzegségétől a' Német nemzethez intéztetett Irást azonnal kinyomtattatták, és abból két ezer nyomtatványokat a' falusi nép között kiosztattak, hogy abban is elevenüljön fel és táplálódjon, a' Német Birodalom magában való fennállása eránt az érzékenység.

* * *

Egy igen érdeemes, tudós és itt mindenek előtt nagy tekintetben volt, uralkodó Fejedelméhez, 's Hazájához fedhetetlen hívességgel viseltetett nagy Hazánkfia, Méltos. Kéler Zsigmond Cs. Kir. Tanácsos Ur, és az ide való fellyebb idéző Törvénytörvényházaknak (Forum Apellatoriumnak) egyik itilő Birája, néhány hólnapig tartott, és semmi orvosok eszközöknek nem engedett nyavalyájában, hafznos életének 62-ik esztendejében, tegnap esteli 6 és 7. óra-közt meg halálozott. — A' kik ezen megbóldogúlt Hazánkfiát közelebről esmerték, az ő jószívűségét, a' törvény kiszolgáltatásában való egyenlőségét, 's felebaráti szerezetét elegendőképen magasztalni nem tudják — Leg nagyobb ditsiretére szolgál ez, hogy Ő a' pert soha hosszabítani nem kívánta, sőt inkább azon igyekezett, hogy a' perlekedőket egymáshoz meg engedztelvén a' költséges perlekedésnek végét szakassza — Oskoláinak végzése, 's Prokátori hivataljának Pesten egy néhány esztendő-kig való ditsiretes folytatása után, elsőben, a' Dunán innen való Kerületbéli Törvényes Székek, azután a' Fels. Magy. Kir. Táblának Afsefsorává, végre néhai II. Leopold Császár és Király uralkodása alatt, az Alsó-Austriai Apellatorium Forum-

nak Tanátsozást tett, s ezen végső Hivataljában meg is holt.

Svéd Ország.

A' Helsingöriből Mártzius 21-dikén indúlt tudósítások szerént az nap három Svédok érkeztek Svéd országból békefégyes zászlóju hójon a' Dániai parthoz. Ezek az ő országokban esen Történektekről hoztak tudósítást a' Dániai Országlószékhez. Innen elsiettek Hámbug felé, a' hova 25-dikbén meg érkezvén, utjokat onnan is azonnal tovább vettek Dresda felé. — Az országlásnak a' Király' nevében való folytatása, mint Királyi Helytertóság, a' Südermanlandi Királyi Hertzegnek ajánlatván s az azt fel is válalván, ilyen Proclamatziót tett azonnal közönségessé. —“

„Mi Károly, Isten kegyelméből a' Svédok, Gothusok, és Wendusok Örökös Hertzegjek, Südermanlandi Hertzeg, Nagy Admíralis; etc., hírüldjük: hogy; minekutánna az előfordúlt történetek által ő Királyi Felsege olyan állapotba helyheztedött volna, hogy az ország' dolgait nem folytathatta. Mi, mint a' Királyi Familiában egyedül lévő teljes ideju Princz, arra indittattunk, hogy az Országást, mint Királyi Helytartó (Reichsverweser) által vegyük, mellyet Mi a' leg főbb Felsegnek zegedelmével úgy fogunk folytatni, hogy az ország a' belső és külső tsendességet ismét vízfza kaphassa, és a' régolta megakadott kereskedés és szorgatmatoskodás fel éledjen; a' melly mellett megváltozhatatlan akaratumk az, hogy a' dolgok' folytatását ezen principium szerént kezdvén-el, azon

további eszközöket, mellyek a Svéd nép boldogítására fognak czélozni, az Ország Rendeivel egygyütt intézzük el. Mi ehezkeppest az ország minden lakosainak, a szárazon és tengeren való hadi erőnek, valamint szintén minden rangú tiszteknek, parantsóljuk, hogy erántunk azzal a hűséggel és engedelmességgel viseltessenek, mellyet tőlük a jelen való időben a mi tiszta czelosásunk s önnön javok határ nélkül meg kívánnak. A mindenható Istennek oltalmába ajánlunk benneteket, különösen és kegyesen. A Stockholmi kastélyban, Mártz. 13-dikán. 1809.

Másodszori Tudósítás.

A Tekinetes Wattay Familia részéről jelenítetik, hogy a Tettes Pest Pilis és Solth Törvényesen egygyesültt Vármegyékben fekvő Kis Körösi Uradalmához tartozó Ványi Pusztá jövő 1810 Esztendei Sz. György Napjától fogva hat egy más után következő Esztendőkre Licitatio szerint arendába ki fog adattatni. A Licitationak Terminusa e folyó 1809-dik Esztendei Pünkösdi havának 24-dik napjára Pomázra rendeltetett, a kiknek tehát a meg irtt Ványi Pusztát arendába venni kedvek leszén, azt előre tetzések szerint meg vizsgálhattyak, s úgy osztán a ki rendelt napon s helyen jelenlétek meg.